

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a személyesen eljáró felperesnek vezető jogtanácsos által képviselt Egészségbiztosítási Pénztár, mint a Regionális Egészségbiztosítási Pénztár jogutódja alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon 11.M.2931/2008. szám alatt indított és a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 29.M.4620/2009/8. számú 2010. április 27-én kelt ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2011. február 7-én tartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 29.M.4620/2009/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 9000 (Kilencezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felmerült felülvizsgálati eljárási illetéket a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

G. L. L. felé haladva személygépkocsijával 2004. augusztus 3-án 21 órakor közlekedési balesetet szenvedett, a vele szemben közlekedő traktorral ütközött. A munkáltató, mint társadalombiztosítási kifizetőhely a balesetet 2004. augusztus 30-án kelt határozatával üzemi balesetnek ismerte el és ezért G. L. részére 2004. augusztus 4-től 2005. augusztus 31-ig terjedő időre baleseti táppénzt folyósítottak.

Az egészségbiztosítási pénztár ellenőrzése során megállapította, hogy a munkavégzés kezdő és végső időpontja az üzemi baleseti jegyzőkönyvben javításra került és e megállapításra figyelemmel G. L. munkáltatója a korábbi baleset üzemiségét elismerő határozatát visszavonta, majd a sérült biztosított által előterjesztett fellebbezés folytán eljárta Egészségbiztosítási Pénztár határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A határozat indokai szerint G. L. a munkahelyéről való távozása és a bekövetkezett baleset időpontja, valamint a megtett út adatainak ismeretében a baleset üzemi jellege nem állapítható meg, figyelemmel a kötelező egészségbiztosításról szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) 53. § (1) bekezdés c) pontjában írtakra.

G. L. keresettel támadta meg a munkaügyi bíróság előtt a társadalombiztosítási határozatot és kérte annak hatályon kívül helyezését, vitatva a határozat indokolásában foglaltakat, míg az alperes a kereset elutasítását kérte.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 11.M.2931/2008/4. számú ítéletével az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte azzal az indokkal, hogy az alperes nem kifogásolta a felperes által megjelölt útvonalat, mint legrövidebb lehetséges utat. Kétségtelen, hogy a baleset bekövetkezésének napján hajnalban, vagyis 5 óra 30 perckor kezdte a felperes a munkáját és a napi 8 órás munkaidő befejeztét követően indult útnak a lakóhelyére és az úton természetes szükségletként merült fel az, hogy étkezés, élelmiszervásárlás és alvás (pihenés) céljából megálljon. Idézte a bíróság az Ebtv. 52. § (1) bekezdésében és 53. § (1) bekezdés c) pontjában írt rendelkezéseket azzal, hogy mindezen törvényi szabályok figyelembevételével mellett a felperes esetében az ún. útibaleset bekövetkezte megállapítható.

A munkaügyi bíróság ítélete ellen az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel, melyben jogszabálysértésre hivatkozott azzal, hogy a D. és B. közötti távolságot, amely kb. 120 km 2 óra alatt kellett volna a felperesnek megtennie, amennyiben négy alkalommal történő 15-15 perces megállásokat is figyelembe vesznek, akkor az út 3 órát vett volna igénybe. A felperes csak a keresetében állította a 2-2 órás alvás miatti utazás-megszakítást, korábban erre nem hivatkozott. Az Ebtv. 53. § (1) bekezdés c) pontja szerint nem üzemi az a baleset, amely az utazás indokolatlan megszakítása során történt.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Legfelsőbb Bíróság Mfv.III.10.290/2009/5. számú végzésével a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 11.M.2931/2008/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és a munkaügyi bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A Legfelsőbb Bíróság

megállapította, hogy a munkaügyi bíróság által ítélete meghozatalául irányadó tényállás hiányos, ítéletét kizárólag a felperes által előadottakat elfogadva, arra alapozva hozta meg anélkül, hogy a bizonyítást lefolytatta volna és a tényállást, az eset körülményeit tisztázta volna. Ennek megfelelően a Legfelsőbb Bíróság megadta azokat a szempontokat, amelyekre figyelemmel a megismételt eljárásban a bizonyítást le kell folytatni.

Az új eljárás befejezését követően a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 29.M.4620/2009/8. számú ítéletével az alperes határozatát hatályon kívül helyezte az elsőfokú határozatra is kiterjedően.

Ítélete indokolásában a munkaügyi bíróság idézte az Ebtv. 52. § (1) és 53. § (1) bekezdés c) pontjában írt rendelkezéseket és rámutatott arra, hogy az alperesnek lett volna kötelezettsége annak bizonyítása, hogy a határozata jogszerű volt. Ebben a körben azt kellett volna bizonyítania, hogy a felperes nem munkából hazafelé menet szenvedte el a balesetet, illetve, hogy nem a legrövidebb útvonalon közlekedett, vagy az útját indokolatlanul megszakította. Az alperes azonban e tényeket nem bizonyította, arra nem volt konkrét - a felperesétől eltérő - álláspontja, hogy a felperes milyen, az Ebtv-ben meghatározott szabályt megszegve indokolatlanul szakította meg a hazafelé vezető útját.

A munkaügyi bíróság ítéletét az alperes felülvizsgálati kérelemmel támadta meg a Pp. 270. § (2) bekezdésére, jogszabálysértésre hivatkozással és annak hatályon kívül helyezését, a felperes keresetének elutasítását kérte. A felülvizsgálati kérelem indokai szerint megsértette a munkaügyi bíróság a Pp. 275. § (7) bekezdését, amikor az első tárgyaláson - a jegyzőkönyv tanúsága szerint - nem olvasta fel a Legfelsőbb Bíróság határozatát. Megsértette továbbá a Pp. 275. § (5) bekezdésének első mondatát, hiszen figyelmen kívül hagyta a Legfelsőbb Bíróság végzésében előírt utasításokat és nem megfelelően folytatta le a bizonyítást. Nem tisztázta az ellentmondásokat, azokat, amelyek a felperesi előadás és az üzemi baleseti jegyzőkönyv tartalma között volt. Az iratok között lévő orvosi igazolás a felperes különös fáradékonyságát nem támasztotta alá, a rendőrhatalóság iratait a bíróság nem értékelte, holott a baleset nem vitásan a felperes hibájából történt. A két alkalommal való alvás céljából történő utazás megszakítása nem indokolt, valamint nem a munkából, hanem a foglalkoztató által biztosított szálláshelyről történt a lakásra utazás, ezért ez a munkavégzéssel nem függ össze, és így a bekövetkezett baleset sem minősülhet ún. útibalesetnek.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a munkaügyi bíróság ítéletének hatályban tartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson bírálta el a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság vizsgálta a megismételt eljárás során is lefolytatott bizonyítás anyagát a felülvizsgálati kérelemben írt indokokkal összefüggésben és a következőket állapította meg.

Elsődlegesen arra mutat rá a Legfelsőbb Bíróság, hogy a Polgári perrendtartás szabályai szerint a bíróságnak hivatalból való bizonyítási kötelezettsége nincs, a bizonyítási indítványokat a feleknek kell megtenniük. Jelen esetben az alperes volt az, aki a felperesi állítást vitatta, ehhez képest bizonyítási indítványa "az illetékes rendőrhatalóság" megkeresésére irányult a balesetre vonatkozó vizsgálati anyag beszerzése céljából, illetve a bírósági ítélet kihirdetését (2010. április 27.) követően április 29-én érkezett az egyébként 2010. április 28-án kelt előkészítő irata, amelyben előterjesztett bizonyítási indítványa már nem volt figyelembe vehető.

A munkaügyi bíróság a megismételt eljárásban két tárgyalást tartott, az alperes ezeken nem vett részt, ebből következően indítványokat sem tett, a felpereshez kérdéseket nem intézett.

A felperes által becsatolt rendőrségi iratok álltak a bíróság rendelkezésére döntése meghozatalakor. Ebből ugyan kiderült, hogy a felperes felelősségét állapították meg a bekövetkezett balesetért, azonban a szemüveg viselésének elmulasztása, a balesetet okozó személy kiléte a jelen per tárgyával még csak közvetett oksági kapcsolata sincs. A per eldöntése szempontjából csupán két adat volt releváns ezen iratok értékelése során, az, hogy mikor következett be a baleset, és milyen útvonalon.

A felperes orvosi iratokkal betegségét igazolta, azt, hogy kímélő életmód ajánlott a számára, továbbá az sem kétséges, hogy a munkáját a baleset napján korán reggel kezdte meg, és bár a baleset bekövetkeztének időpontja és a lakóhelyére való indulás között hosszú idő telt el, azonban indokolatlan megszakítás - mert a pihenés egyéb adatok nélkül önmagában nem minősülhet annak - nem nyert bizonyítást. E körben a munkaügyi bíróság a Pp. 206. §-a szerinti mérlegelési jogkörében eljárva helyesen értékelte a rendelkezésére álló bizonyítékokat, olyan logikai ellentmondást, megállapítást a döntése nem tartalmaz, ami a felülmérlegelést indokoltta, lehetővé tenné.

Az alperes által hivatkozott iratismertetés esetleges hiányossága így egymagában nem minősül olyan alapvető, a döntés érdemét is

befolyásoló eljárási jogszabálysértésnek, ami miatt az ítéletet a Legfelsőbb Bíróságnak hatályon kívül kellett volna helyeznie.

Az pedig, hogy a munkából közvetlenül a debreceni szálláshelyre való menet és a lakóhelyre gépkocsival való utazás miként függ össze, illetve bekövetkezett-e ezen közlekedés során az út indokolatlan megszakítása, az egész eddigi eljárásban nem volt vita tárgya, arra az alperes csupán a most előterjesztett felülvizsgálati kérelmében hivatkozott, így azt a Legfelsőbb Bíróságnak a felülvizsgálati eljárás keretében nem volt módja vizsgálni különös tekintettel a Pp. 275. § (1) bekezdésében írt azon rendelkezésre, hogy a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételére, új tények előadására nincs mód, és felülmérlegelésnek is csak a megállapított tényállás iratellenessége, illetve a bizonyítékok mérlegelésének okszerűtlensége esetén van helye. A jelen esetben mindez nem állapítható meg, ezért mindezen indokokra figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Munkaügyi Bíróság jogerős ítéletét a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban a pernyertes felperes költségét köteles az alperes megfizetni a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján, amely a bíróságon való megjelenésével kapcsolatos utazási költség volt.

A felülvizsgálati eljárás illeték- és költségmentes, ezért a felmerült illetéket a magyar állam viseli az Ebtv. 75/A. §-a szerint.

Budapest, 2011. február 7.

Dr. Zánthy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Patassyné dr. Dualszky Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági írnok